

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.		Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Fél évre . . . 5 " — "		Fél évre . . . 8 " — "	
Negyed évre . . . 2 " 50 "		Negyed évre . . . 4 " — "	
Egy óra . . . 1 " — "		Egy óra . . . 1 " 70 "	
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **HJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szövege 4 fillér.

A burok szabadságharcza.

(És De Vett bur vezér Budapesten.)

Debreczen, jun. 4.

Mi reánk magyarokra, különösen pedig kálvinista magyarokra nem lehet közömbös az az élet-halál harc, melyet a maroknyi bur nép közel két év óta viv az angol világbirodalom elbizakodott zsoldosaival, a kik csillogva, pompázva, hetvenkedve, élelmi és hadi szerekkel dugdazdagon felszerelve vonultak a délafrikai vad-tájakra s ma rongyosabbak, kimerültebbek, züllöttebbek, mint az a maroknyi nép, melynek kiirtását célozták, melynek városait, tanyáit gyujtogatva pusztították, asszonyaikat megbecstelenítették, védtelen gyermekeiket kardélre hányták, elfogott férfiakat idegen, messze szigetekre számkivetették, vagyonukat dulták és pedig — hiába . . .

Mert a bur szabadságharczosok serege ma elszántabb, ma kitartóbb, mint valaha, minél többet szenved a bur nép az ellenségtől, annál inkább egyesíti erejét a jó és igazságos ügy szolgálatában és Botha bur fővezér szavaival élve: »mint Dániel az oroszlanekreczenben, minden reményt Istenre építünk. Mivel az Ur maga

idejében, a maga módja szerint bizonyára segítségünkre is lesz . . . « A burok ezen erős hite párosulva a lángoló szabadságszeretettel, mely a szabad földért, a nép és ország függetlenségeért minden nagy áldozatra kész, legfőbb biztosítéka annak, hogy az angol fegyveres csordák megtörve, szégyenkedve fognak e szabad földről menekülni és a szabadságharczosok véréből öntözött afrikai tájakon újból felépül a független, szabad, hithű protestáns bur nép tanyája, hol az egyedül erős és hatalmas Isten dicsőítésére zoltárokat énekelgetnek majd a tanyaház aggjai és ifjai.

Ma még a puskaropogás vad dörge, az ágyuk földrengető durrogása tölti be a tájakat, de nem a bur szabadság hanyatlását hirdetik ezek a csatahangok, hisz a legújabb hírek szerint is Plumer, Dixon tábornokok seregeit a legsúlyosabban megverték és futásra kényszerítették a burok. Delarey bur tábornok hat ágyut foglalt el Dixon angol tábornok seregétől és mintegy hatszáz angol katona pusztult el eme csatában, honnét futással mentették rongy életüket a vad zsoldosok.

Mi ránk magyarokra, különösen kálvinista magyarokra nem lehet

közömbös a szabad burnép ezen dicső szabadságharcza, hisz küzdelmük testvér a mi századéves küzdéseinkkel, melyeket mi is hasonló elszántsággal, de az árulóink gazsága következtében kevesebb sikerrel és szerencsével vívtunk az osztrák elnyomók ellen, az idegen zsoldos hadak ellen. A mi diadalmainkat többször bukás követte, mindamellett élünk ma is. De a burok a vesztett csatáikat is előnyükre szokták kihasználni, ott nincsenek árulók, ott csak martírok fényeskednek a közlegénység, mint a foltozott ruhás vezérek sorában, kiknek hősiessége rege-szerű. De mireánk kálvinista magyarokra a burok dicső szabadságharcza azért sem lehet közömbös, mert a hitben is testvéreink ők, protestánsok ők is, kiket századokkal ezelőtt az „eretnekeket“ máglyán pusztító bigott katolikus spanyol zsoldosok és jezsuiták épp hitük miatt üldöztek ki tengermosta szülőföldjükről, a polgári szabadság őszinte, egyszerű szép otthonából Hollandiából. Tengerentúl kerestek az üldözöttek otthon, hol az afrikai vadonban kulturát teremtettek és őseik protestáns hitét, erkölceit mai napig megőrizték.

Mi reánk magyarokra nem lehet tehát közömbös e testvér szabadság-

Budapestről megjött már a...

Irta: **Böölöny József.**

Budapestről megjött már a posta,
 Mely az írást, a parancsot hozta:
 Hogyha letelt két huszonnégy óra,
 Megy a huszár másik stációra.

Huszárgyerek felül a nyergébe,
 Tovavágtat, lebeg a mentéje,
 Visszanéz a falu határára —
 A menyecskek sirnak-e utánna? —

A menyecske szeme könybe lábad,
 Gyenge szívét átjárja a bánat,
 Egy a vágya, egy a reménysege:
 Majd jön másik a régi helyébe.

A gyergyói székelyek.

„Tábort ütött Rákóczi György vitéz seregével.
 Oda ballag hosszú botján Gyergyóból egy székely.“

X. Y.

A derék gyergyói székelyek még most is hiven teljesítik missziójukat ott a hadak útja végénél, melyet Csaba, Etele legked-

venczebb fia, rájuk bizott; még most sem tűrnek idegen elemeket maguk közt. Bármely nemzetségbeli, ha közéjük ékelődik, megmagyarosodik. Nem haladnak a korról. Ők például nem ismerik a Franciaországból hozzánk is átplántált nemzetfogyasztó egy, legfeljebb két gyermek divatot; ott ritka család, hogy 10—20 gyermeke nem volna, úgy, hogy ha nem volnának kénytelenek Románia népségét szaporítani és nemesíteni, ha a maguk fészkekben megélhetnének, egészen másképp ütne ki a népszámlálás. A székely oly szapora faj, hogy maga képes volna pótolni az említett divat által származó hiányt.

De még abban is hátra vannak, hogy még most is, mint az áldott Rákóczi korban az egyedüli közlekedési eszközük a bot. Vasutat csak hírből ismernek és ez az egyik főoka a nyomoruságuknak.

Mert a természet nem bánt velök oly mostohán, mint azok, kiknek kötelessége volna róluk gondoskodni. A természet, már fekvéséhez képest, bőven megáldotta őket. Vannak messze elterjedő fenyveseik, valódi őserdők, melyekben nemcsak a legjobb épületanyag van, hanem legkitünőbb zeneszerek anyaga is; de nem vehetik hasznát, mondhatni semmi hasznát, mivel a hosszú boton

nem szállíthatják; vízrendszerüknek sem vehetik nagy hasznát; a Maros ott még oly csekély folyócska, hogy tutajt nem bír el. Van ugyan egy kis részén egy néha tutajozható folyója; a Kis-Beszterce, de az is Romániába folyik; szállítanak is rajta nagy vizállaskor, de hová — a keleti országokba. Romániába, Bulgáriába, sőt Törökországba is; csak hogy ez is csekély haszonnal jár. Ismerjük a keleti tartományok vagyoni viszonyait, úgy hogy igen gyakran örül a kereskedő, ha a befektetett pénzt kapja vissza. Van a Gyergyónak egy másik kincse is, aminek szintén nem veheti hasznát. Szárhegynél egész hegységek a legszebb különböző színű (fehér is) márványból állnak, de absolute, a közlekedési eszközök hiánya miatt, nem értékesíthetik; az országutat kavicsolják vele és kilométerjelzőket faragnak belőle; nincs is még egy olyan luxus útja az egész országnak, ott a koldus is márvány sarkövet kap.

Ditrónál van egy könem, mely sehol másutt nem fordul elő, a tudományos neve is: „ditroit“; ebből készült a marosvásárhelyi Bemszobor talapzata, melyet minden látogató méltán megcsodál. Több helyen igen jó közsene is van; de mondhatni, mind-ebből semmi haszna sincs.

harcos nép dicső küzdése, viaskodása a zsarnokság undok, szörnnyeteg hétfejű sárkányával; csak szeretettel, mindenjő sikert kívánva gondolhatunk rájuk küzdéseik közepette. Most midőn pedig De Vett János, az egyik vitéz burvezér a közel napokban Budapestre érkezik, illő, hogy e burharcost, a szabadnép egyik vitéz küldöttét és képviselőjét a legnagyobb szeretettel, bensőséggel ölelje szívére a magyarság. Hisz nem a hatalmasok udvarlására jó hozzánk a vitéz De Vett generális, de Kossuth atyánk sirját, a Petőfi-szobrát, honvédhőseink szobrát fogja megkoszoruzni és az ő dicsőült szellemétől körülbevegve kéri nemzete számára a magyarság szeretetét.

Ifjabb Móricz Pál.

A rabsegélyző egyesület megalakulása.

Tegnapelőtt, f. hó 2-án ismét megszaporodott egygyel Debreczen város jótékonyági egyesületeinek száma: hosszas, nem csekély küzdelmekkel járt előzmények, sok téves előítélet visszaverése után megalakult a „Debreczen-városi és hajdumegyei rabsegélyző egyesület.”

Megmondom röviden, hogy mit tesz ez? Azt teszi, hogy segélyezzük foglyainknak ártatlanul szenvedő, otthon nyomorban hagyott, éhező, fázó, ruhátlan kicsiny gyermekeit; felállítandó rabiskolánkban tanítjuk tanulatlan foglyainkat, s a kiszabadult foglyoknak, a mennyire erőnk engedi, muukaeszközt adunk kezébe, megkönnyítjük neki a becsületes társadalomba való visszatérhetését.

Tulhajtott humanizmus! kiáltják egyesek. De ezt csak a szűkkeblű és szűk látókörű emberek kiálthatják ám!

Tegnapelőtt városunk férfi társadalmának színe-java jött össze a városháza nagy tanácsstermében, s a kellőleg előkészí-

tett ügyeket kevesebb, mint három negyedóra alatt letárgyalván, megalakította, szervezte a rabsegélyző egyesületet, megválasztván annak tisztikarát, választmányát s számvizsgáló bizottságát.

Az elnöki széket Igyártó Sándor kir. főügyész, mint az előkészítő bizottság elnöke foglalta el, s üdvözlőlvén a szép számmal megjelenteket, megemlékezik a társadalom Istenről és önmagukról megfélemedezett, elesett, halvégtetük által bünbe sodort tagjairól, azok helyzetéről, a megmentésök érdekében szükséges tevékenységről; - vázolja a társadalom, az emberszeretet kötelességét a letartóztatásból elbocsátott és embertársai körébe visszatérő szerencsétlenekkel szemben, hogy azok a büntetés kiállása után is ne tekintessenek továbbra is bűnösöknek, élőhalottaknak, hanem az adott elégtétel után támogatásban részesíttessenek a végül, hogy a társadalomnak ismét hasznos tagjaivá lehessenek, majd tovább így folytatja:

„Ily eszméktől eltelve, ily humánus gondolatoktól vezéreltetve indított városunkban is mozgalmat rövid idő előtt egy pár lelkes férfi egy rabsegélyző egyesület létesítésére, mely egyesületnek célja legyen a letartóztatott foglyok ártatlan családját és főként gyermekeit a nyomor és bünbe esés veszélyei ellen oltalmazni, az elbocsátott vagyontalan foglyoknak a polgári életbe való visszatérését megkönnyíteni és őket a jónak ösvényén megtartani.

A nemés gondolatot tett, a tettet eredmény követte, s ma már, midőn az egyesület száznál jóval több beiratkozott tagja van, elérkezett az ideje annak, hogy az egyesület tényleg megalakítsa életre keltecsék, tevékenységre szólíttassék.

Az előkészítő bizottság mindazt elvégezte, amit az egyesület létrehozása érdekében szükségesnek tartott; gondoskodott alapszabályokról, azokra a magas kormány jóváhagyását kieszközölte, több száz példányban ki is nyomatta, hogy az egyesület tagjainak rendelkezésére álljon; aláírási ivateket bocsátott ki, tagokat gyűjtött s a midőn már mindezzel készen volt, megbízást adott nekem, hogy az egyesület tagjaiul aláírt egyéneket alakuló gyűlésre meghívjam.

En ezen megtisztelő felhívásnak en

gedve, önöket, uraim, a mai napra egybe-hívtam s a midőn azért, hogy meghívásomnak eleget tenni és itt megjelenni szivesek voltak, őszinte köszönetemet fejezem ki, a Debreczen városi és hajdumegyei rabsegélyző egyesület jelen első, alakuló gyűlését megnyitottnak nyilvánítom.*

Majd felkérte Csiky Lajost, mint az előkészítő bizottság jegyzőjét, ezen gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére, s kijelentvén, hogy az előkészítő bizottság propositiókat készített a választásokra nézve, ennek alapján az elnöki állásra dr. Szűcs Miklóst, a kir. törvényszék elnökét ajánlja,

A gyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg az érdemes férfit a rabsegélyző egyesület elnökévé, ki is székét, melyet neki Igyártó Sándor átadott, a következő beszéddel foglalta el.

„Köszönöm a megtisztelő bizalmat, mely előtt meghajlok, jóllehet gyenge vállaimra a teendőknél igen nagy sulya nehezedik.

Teszem ezt azért, hogy a jótékony nemes vállalat megindításához csekély erőmmel hozzájárulhassak, mert a jótékony célok, melyeket a társadalom felkarol, nem épen olyanok, mint a növények, hogy ha sűrűen ültetjük el, egyik a másikat a fejlődésben akadályozza, hanem inkább olyanok ezek, hogy egymást is táplálják és a fejlődésben elősegítik; nemcsak erőt szívnak ki a talajból, melyben élnek, hanem erőt is adnak neki, s midőn maguk emelkednek, fejlődnek ezzel hozzájárulnak a többi nemes cél sikeréhez is, fölemelik a társadalom színvonalát.

Ezért soha ne zárjuk el szívünket, ha egy ilyen jótékony cél kopogtat ajtónkon; ha a társadalom megtévedettjeit segítjük, ezzel segítjük az egész társadalmat is és ez nem azt jelenti, mintha prémiumot adnánk a gonosztevőknek, hanem azt, hogy szívünk meg tudja látni az ő nyomorukat, szerencsétlenségüket is.

Azok után, amiket a kir. főügyész ur mondott, szükségtelen többlet mondanom, csak köszönettel emlékezem meg azok nemes buzgóságáról, kiknek a vállalat létrejöttében van érdemük, különösen a kir. főügyész ur ő méltóságának és nagytiszteletű Csiky Lajos urnak. Adja Isten, hogy a kicsiny

A Gyergyó legnagyobb kincse azonban: „a borszéki fürdő”. Ha ezt a kormány kellő segítségben részesítené, vetekednék a vendégek létszáma nézve: Karlsbad és Marienbaddal, mert minden bizonytalán külön gyógyhatása van amazokéval. Csaknem 900 méter magassága daczára levegője enyhe, mivel észak felől egy 2050 méter magas hegy által védve van az északi zord szél ellen, dél felől azonban nyitott kapuja van a déli légáramlatnak a tölgyesi szoroson át, mely a különben természeténél, magas fekvésénél fogva hideg égálat felemlegíti és mely légáramlat valóban, mintegy parancs szóra naponta pontosan beáll délelőtti 10 órától délutáni 1 óráig, a mikor is Románia felől, a mely sokkal lentebb fekszik, a levegő felmelegszik és felfelé törekszik.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy más üdülőhelyek is bírnak ilyen kedvező fekvéssel, de semmi esetre nincs meg nekik a másik főkéllék: a világhírű „borszéki víz.” Ez a víz, melyet a vegyészek „az ásványvizek királyának kereszteltek és egyhangulag elismerték, hogy ilyen vízben az egész földön nem fürödnek, melynek oly bő és kiapadhatatlan forrásai vannak, hogy azoknak lefolyása patakot képez, a neve is „Borpaták”, mely a legegészségesebb és legkellemesebb borvíz, pláne a forrásnál: e

víz párosulva, az ozondus, balzsamos, pormentes levegővel, gyógyit rheumát, idegességet, vérszegénységet, kitünő gyógyhatása van tüdőgyomor bajok és tuberkulose ellen — úgy hogy ilyen, minden istenáldással ellátott gyógyhely nincs még másik egész Európában.

A derek igazgatóság is minden lehető megtesz, hogy a vendégek minél kényelmesebben érezzék magukat. Tehetségén felül ellátja a fürdőt a legmodernebb berendezéssel, azonkívül gondoskodik a vendégek legolcsóbb ellátásáról. Egyes szobák pl. agy-nemüvel együtt az egész szezonra 15 frittól kezdve kaphatók, az ételek ára ha'óságilag van a legolcsóbban meghatározva, a lakáson is lehet főzni, megvan engedve és a szomszéd helységek annyira ellátják élelmi czikkkel, hogy sokkal olcsóbban étkezhetni, mint bármely városi háztartás mellett; gyógyés zenedij a minimumra van redukálva, daczára, hogy rendszeren a leghíresebb cigánybandát szerződteti, (néhány év óta a nagyváradi híres Hamzsa bandáját), van üveghutája, messzeterjedő kőszénbányája, a legregegyesebb kirándulási vidéke, hegyei gazdagok érczartalommal, Borszékből magából az egész Gyergyó boldogulhatna . . .

És mindezen istenadta kincsek mellett Borszék defici tel dolgozik. Ennek az oka

az, hogy mi magyarok magunk sem partoljuk magunkat, csak akkor fogyasztunk magyar terméket, ha azt külföldről, ha hamisítva és drágábban is kapjuk.

A másik és legfőbb oka pedig, hogy Gyergyónak nincs vasútja. A vendégek visszariadnak a 6-8 órai kocsiutól, a mely azonban tekintve a kényelmes kocsikat és lelket üdítő paradicsomi vidéket, semmikép sincs indokolva, és inkább alsóbb rendű bel- vagy külföldi fürdőt keresnek fel, habár gyógyhatásra nézve egyik sem mérkőzhetik Borszékkel, de hát oda vasut vezet.

Vasut hiányában, tengelyen való szállítása miatt vizét sem árusíthatja oly olcsón, mint az, mely közvetlen vasut mellett fekszik. Borszéken egy literes üveg 12 kr. és mig ide érkezik 16 krba kerül.

A megboldogult Baross Borszéket Európa leghíresebb fürdőjévé akarta tenni, olyan serpentin utat remekelt neki, melynek az országban nincs párja, vasutat is ígért neki, de az egész ország, különösen e Gyergyó nagy kárára korán ragadta el a halál. De a mit ő ígért és nem tehetett meg, vajjon nem kötelessége azt utódának megtenni?

A gyergyói székelyeken csak vasut segíthet!

Smilovits Mihály.

mag, melyet elültettek, megerősödjék és a szerény viszonyok között mégis szépen tudjon fejlődni.

Mely hatást tett a gyűlés tagjaira jogásztársadalmunk két kitünőségének, Igyártó főg. észnek és Dr. Szűcs törvényszéki elnöknek a fentebbiekben közölt szép beszéde, s Dr. Bakonyi Samu az összes jelen voltak hajtatásának adott kifejezést, midőn a gyűlés további folyamán a gyűlés jegyzőjét felszólította, hogy gondoskodjék valamiképen a két szép beszédnek a nyilvánosság elé hozataláról.

Az előkészítő bizottság további propositionát olvasva azután fel elnöki felhívásra Csiky, a mely szerint a tisztségek így teltettek be:

Elnök: Dr. Szűcs Miklós, Alelnökök: Simonffy Imre, Ráczó Gyula, Márk Endre, Titkár: Csiky Lajos, Jegyző: A fogházfelügyelő, Pénztárnok: Biró József. Választmányi tagok: a) Hivatalból a kir. ügyész, a rendes alkalmazásban levő fogházi iskola tanítója s a leendő fogházi lelkészek. b) Választás útján Aczél Géza, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Bartha Béla, Dr. Benedek János, Benyáts Emil, Csiki László, Debreczeni Lajos, Dobieczy Sándor, Erőss Lajos, Hoffmann József, Dr. Izsó János, Dr. Kenézy Gyula, Kiss Áron, Kölcsey Sándor, Körner Adolf, Krausz Vilmos, Dr. Magose György, Murakózy László, Dr. Oláh Miklós, Dr. Popper Alajos, Dr. Sárvary Gyula, Dr. Szeőke István, Dr. Szűcs Géza, Dr. Wolafka Nándor. Számvizsgáló bizottság: Bernáth Kálmán, Bródy Henrik, Csath Zsigmond.

A választások egyhangu megejtése után többfelől jövő indítványokra elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület a maga választmányi üléseit a törvényszéki palota helyiségében tartja; hogy az elnök és titkár kérének az igazságügyminisztériótól az egyesület részére állami segélyt, melyben a hazai rabsegélyező egyesületek általában részesülnek, hogy az egyesület f. évi szeptember elején kezdje meg működését, s addig az elnök és titkár keressék fel Debreczen város, Hajdúmegye s a nagy vidék összes azon közelebb fekvő helységeinek polgári és felekezeti különbség nélkül való egyházi hatóságait, a honnan foglyaink vannak, hogy mint alapító, avagy rendes tagok, irjanak alá. Nem volna ugyanis helyes, hogy az egyesület a maga segédeszközei beszerzésében, melyekkel nagy társadalmi nyomoron akar segíteni, egyedül arra a 134 lelkes férfura támaszkodjék, kik az egyesület tagjaiul eddig jelentkeztek.

A már kinyomatva készen levő alapszabályok a fizetési nyugtákkal együtt mielőbb kifognak az egyesület tagjai között osztatni.

Az alakuló gyűlés az elnökség megehangu éltetése mellett, emelkedett hangulatban oszlott szét.

Csiky Lajos.

Délutáni levél.

A debreczeni disztanácsteremről.

A debreczeni városházával is úgy jártak az építők, mint néhai való tiszafüredi Józsa Gyuri uram építőmesterei a Józsaféle hirhedt Tiszafüredi vályogpalotával. A nagy építkezés közben a kéményeket felejtették róla. Debreczen város építőmesterei is addig toldozták-foldozták a régi városházát — százezreket pazarolva, — mindig odajutottak ki, hogy midőn már mondhatták volna, no most már csakugyan készen vagyunk vele, hiszen

elfelejtettük ezt is, elfelejtettük még azt is felépíteni.

Már kérem! A kánya megrughatja az ilyen építési tudományt és alighiszem, hogy a polgártársaim zöme a főnótáriusi hivatal hivatalos közlönyében napvilágot látott újabb építési hírek megfog örülni. Az az ujság ugyanis azt ujságolja, hogy a debreczeni község házában disztanácsterem építését tervelik. Egyelőre csakély 160,000 koronát számítottak ennek a kupakoló helynek a kiépítésére, a közigazgatási főtisztviselők régi óhaja ez, mert a mai tanácsterem „a régmúltak elmúlt jellegét viseli magán”. . . . A méltóságnak nem felel meg [Enyje! Hát az üres bugyellarisnak és pótdónak?]. Ruhatarja nincsen, fürdőszobája nincsen, vivóterme nincsen, kártya szobája nincs, büffé sincsen szóval Debreczen hirnevéhez, méltóságához nem illő helyiség, sőt — micsoda nyári eszme — a plafonra még Debreczen város története sincs fel-föstve.

Az állítólagos terv szerint most már ez a föstés is eleveníteni fogja a termet. Én azonban ajánlanám, hogy ezen pótköltséges, pótdón, hebehurgya czimboráskodó kor történetét és alakjait örökítsék meg a Debreczen város mai hirnevéhez illő disztanácstermének a plafontján, mint például teljes tanácsülést a polgármester, majd a főispán elnöklete alatt, a városháza és a városi élet különféle kikkjeit, a régi ártézi kultúrú bódékat, „jaj de magas ez a vendégfogadó“ aláírással a háttérben a városi bérházak akverall képeit, a Széchenyi kerti kövezett és csatornázott utrészeket a Rákóczi-utcai piacz portengerével sgyakori sárfürdőivel együtt, a főispánt midőn mosolyog, a főispánt midőn bizalmas ellengőzt bocát a tanácsurak fejébe, a polgármestert rendjeleivel, rendjelei nélkül, továbbá a hajdani dicsőbb piros pántlikás honvéd kapitányi csákójában . . . A vasuti indóház elsikkasztott kupoláját is bátran odalehet festeni . . . Esetleg a felügyelő bizottság jelentéséből is néhány allegorizált részletet . . .

Tehát csak tovább! Hadd épüljön az a disztanácsterem, hadd készüljenek a föstések. Hisz ma a fenn az ernyő nincsen kas kell a magyarnak, no meg a pótdó — ugy-e — kedves uraim?

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Egy debreczeni tanár jubileuma.

A debreczeni kereskedelmi akadémián már 25 éve tanárkodik Fábán Lajos Mór tanár. Negyedszázad nagy idő, hátha még oly munkás, közhasznu pályán telik el, mint a milyen pályán Fábán tanár eltöltötte. ki szerényen, feltűnés nélkül és lankadatlan buzgalommal és lelkesedéssel szentelte e

negyedszázadot szép hivatásának. Egész serreg ifju került ki már a kezei közül, a kik hálával gondolnak egykori jó tanárakra. E hálának a kifejező jele lesz azon jubileumi ünnepély is, melyet f. hó 8-án rendeznek a népszerű tanár tiszteletére. Az ezen ünnepélyre kibocsátott meghívó teljes szövege így hangzik:

Meghívó. Fábán Lajos Mór keresk. akad. tanár ur 25 éves jubileuma alkalmából 1901. évi június hó 8-án a kereskedelmi akadémia disztermében délelőtt 11 órakor tartandó ünnepélyre. Műsor: 1. Üdvözlő dal Zsaskovszkytól, előadja az ifjusági énekhar Mácsay Sándor tanár vezetése mellett. 2. Megnyitó beszéd, tartja dr. Bayer Ferencz. 3. Üdvözlő beszéd, a jelenlegi tanítványok nevében tartja: Csapó László III. é. növendék. 4. Üdvözlő beszéd, a volt tanítványok nevében tartja Rhénes Karoly. 5. Üdvözlő beszéd, a debreczeni kereskedő társulat és az iskola föntartó bizottság nevében tartja Zádor Lajos társ. elnök. 6. Üdvözlő beszédek, a meghívott testületek és küldötségek képviselői által. 7. Rakóczy induló, előadja az ifjusági zenekar Mácsay Sándor tanár vezetése mellett. Ez ünnepély befejezése este 8 órakor következik, amikor is a jubilans tanár tiszteletére társasvacsorát rendeznek az „Angol Királynő“ szálloda udvartertjében. E társas vacsorára a jegyeket Bakos Kálmán főiskolai pénztári ellenőrnél és Csáthy Ferencz könyvkereskedésében lehet előre váltani. Egy jegy ára 4 korona.

Viharágyuk Debreczenben.

A jeges felhőket ostromolni fogják már a debreczeni határban is. Viharágyu tele, et szerveznek már a debreczeni határban is és pedig a debreczeni szőlő s bortermelő egyesület több szomszéd szőlő birtokossal szövetkezve 8 darab vihar ágyut szerzett be. 650 hold terület védelmezésére állítják fel ezt a telepet. Az agyutelep felállítására és ágyuk elhelyezése már folyamatban van, néhány nap alatt megtartják a próbálövészeket is, melynek az idejét tudatni fogjuk az érdeklődőkkel.

Debreczeni czimbalmos Amerikában.

Egy derék debreczeni fiatal cigány művészlől emlékezünk meg. Dobronyi Laci debreczeni cigány czimbalmosról, a ki már harmadik éve gyűjti az elismerést és a dollárokat Amerikában. Az amerikai lapok nagyon dicsérik a debreczeni cigány czimbalom művészt. Ugyannyira megnyerte az amerikaiak tetszését a czimbalom, hogy az amerikai ujságok dicsérete szerint a hires zongora művészek és művésznők játékanak is felé helyezik. És Dobronyi Laci dusan aratja mind a tapsokat, mind a dollárokat Barnumék hazájában s a többi „roma“ is jó példát vehetne a fiutól. Becsületére válik ugyanis Dobronyi Lacinak, hogy az idegenben sem felejtette el a Debreczenben élő elaggott szüleit, kiknek tartására valamint a megtakarított pénzéből százával küldi haza a pénzt a tengerentuli idegenből. Bezzeg másik «roma» a helyett, hogy szegény elaggott szüleit segitené, Budapestén majmolja a «dzentrit», a mi pedig úgy áll a cigánynak, mint mikor

a szerencsen bálba mén . . . Hej »romák« tanulókat meg az ígét, a ki a szüléit nem becsüli, nem gyámolítja, nem lesz ahhoz az Isten sem kegyelmes.

Az ifjabb De Vett Budapesten.

A budapesti burbizottság nagy tevékenységet fejt ki, hogy mentől nagyobbserű legyen az a gyűlés, melyen De Vett János bur parancsnok felolvasást fog tartani. A fiatal bur parancsnok meg fogja koszoruzni Petőfi szobrát és a honvédszobrot, valamint meglátogatja a kerepesi temetőben Kossuth sírját. — A nyilvános felolvasást a Tattersall külső kerepesi-uti helyiségében tartják meg, hol tizezer ember elfér. De Vett János és kísérete, Reibnitz báró négy napig maradnak a fővárosban.

Dalestély.

Beküldetett: A „Debreczeni dalegylet“ f. június hó 15-én a nagyerdei vígadóban Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett változatos műsorral zártkörű dal és zene estélyt rendez, melyre míg a meghívók széjjel bosáttatnak, ezuton is felhívjuk a dal és zene iránt érdeklődők szives figyelmét. Az elnökség.

Protestáns egyháztörténelmi írka.

Dobó Sándor hajduböszörményi ev. ref. tanító igen életrevaló tervet terjesztett be a tiszántúli egyházkerület elé, a midőn „Protestáns egyháztörténelmi írka“ czim alatt oly taneszközt akar szerkeszteni a protestáns elemi iskolák számára, mely a gyermekekben felébressze és ébren tartsa az egyházhoz való tartozás érzetét. Minden írka tábláján egyháztörténelmünk egy-egy nagy alakjának vonzó, népszerű modorban irt életrajza lenne rajta. Az eszme minden esetre pártolásra méltó és kicsisége daczára is szép eredményeket hozhat.

Dél-afrikai csodadoktor.

Budapesten a tüzoltó-utcai anatómiai intézet gyűjteményében vagy két hónap óta egy megkövesített gyermekholttest látható, Kis rokolyás, főkötös baba áll ott üvegburrok alatt, olyan, mintha viasszból való volna, arczára és testének meztelen részeire szinte ráfagyasztotta az élet színeit a halál merevsége. Ez a csodálatos készítmény pedig valóságos test és valóságos hus, melyben harmincfél hónappal ezelőtt még igazi lélek lüktetett. Ez év április hó 4-én halt meg a kis baba, harmadfél éves volt, holtteste ott feküdt a Lenhossek Mihály tanár anatómiai intézetében. A kicsi hulla már-már feloszlásnak indult, ilyen állapotban került a kezébe annak az embernek, aki halálában is való élethűségében megmerezítette és az enyészettől megóvta és akire a figyelmet e helyütt leghatalmasabban felhívjuk. Tesszük ezt anynyival is inkább, mert dr. Stroján még három másik találmányára is hivatkozik. Az egyik egy élelmiszermiszerkivonat, melyből egy kanálnyi naponta elég egy ember táplálására. A másik kettő a pestis és a malária széruma, melylyel mint állítja, százszáz beteg közül hatvanat meggyógyított. Stroján doktor magyarországi származású.

A nőegylet cseresznye ünnepélye.

A nőegylet e hó 9-én tartandó cseresznye ünnepélye iránt általános az érdeklődés. A rendező bizottság most már mindennap

gyülesezik s egyik legutóbbi gyűlésének az az eredménye volt, hogy a beléptidiját 60 fillérről 40 fillérré szállította le. Az ünnepély legérdekesebb részét a virág-kocsi-korzó képezi, melyet minden körülmények között meg tartanak. Ezideig 25 fogattulajdonos jelentette be a részvételét a virágosóval egybekötött korzóban, köztük Ferencz József braganzai herczeg is, ki több fogattal vesz részt. Azok, kik még részt óhajtanak venni a virágkocsi korzóban, erre nézve szándékukat jelentsék be a nőegylet elnökségénél avagy Nedeczky Ferencz huszárszázadosnál a hol a további felvilágosítást is megszerzhetik.

Oszták piszkolódás.

A székesfőváros tanácsának V. adóügyi osztálya tavaly megszűnt és a közadók kezelése körüli teendők a kerület elöljáróságok körébe utaltattak. Erről a változsról Halmos polgármester körlevél útján értesítette a községi elöljáróságokat Magyarországon és Ausztriában. Egy ilyen körlevél jutott Waiern karinthiai község elöljáróságának is, de a levél ma visszajött elbontatlanul, ékes jegyzetekkel a boritékon. A hang, a melyen e jegyzetek írva vannak méltó Waiern község elöljáróságához. Ez áll a boritékon: „Kann in Waiern nicht gelesen werden.“ (Waiernben nem tudjuk elolvasni.) Továbbá: „Retour zu den Magyaren nach Budapest. Frechheit!“ (Vissza a magyarokhoz Budapestre. Pimaszság!) Végül a portómentesség is szemet szurt az osztáknak, amennyiben megjegyezte: „Das auch noch!“ (Még ez is!) A városházán nevettek a komiszkodáson s így a waierni elöljáróság csalódott czélatosságában, mert bizonyára azt hitte, hogy boszankodni fognak rajta azok a magyarok.

Vasuti altisztek mulatsága.

A m. á. vasut altisztjei szombat este sikerült nyári táncestélyt rendeztek. Szokatlan nagy számu közönség jelent meg a pompásan sikerült mulatságon, mely a reggeli órákig eltartott. A táncestélyen jelen voltak:

Asszonyok:

Zádor Józsefné, Koroknay Lajosné, özv. Szilágyi Ferenczné, Szücs Istvánné, Szemeredy Ferenczné, Fidmanus Gézáné Kovács Józsefné, Matura Józsefné, Kulifai Albérné, Pálfalusi Józsefné Faragó Sándorné Lenkey Péterné, Darvay Béláné, Hegyi Endréné, Rózsa Albertné, Béresi Mihályné, Tordai Gáborné, Orosz Mihályné, Szöllösi Dánielné, Sarstény Antalué, Puy Józsefné, Haun Dezsóné, Maday Károlyné, özv. Balogh Jánosné, Tóth Albertné, özv. Nagy Ferenczné, Halupka Józsefné, Nagy Józsefné, Lovasi Józsefné, özv. Sáfrány Györgyné, Sós Mihályné, Erben Edené, Takács Károlyné, Juhász Józsefné, Lőrincz Istvánné. Kövesy Józsefné, Szepesi Péterné, Jakabfi Jánosné (Derecske), Csáti Istvánné.

Leányok:

Koroknay Piroska, Koroknay Róza, Molnár Juliska, Pálfalvai Juliska, Pásztor Teréz és Ilonka, Békésy Zsuzsika, Szemeredy Mariska, Stok Vilma, Kulifai Juliska, Faragó Emma, Jaakovitz Anna, Lenkey Karolin, Darvay Emma, Rózsa Teréz, Csáthó Gizella, Béresy Vilma, Torday Jolánka, Orosz Etelka, Szöllösy Mariska, Sárkány Mariska, Puy Irma, Zádor Margit, Korpásy Erzsike, Migléczy Amália H.-Dorog, Balogh Juliska, Tóth Mariska, Nagy Ilonka, Nagy Eszti, Zombor Róza, Halupko Erzsike, Nagy Berta, Nagy Gizella, Sárosi Gizella,

Pongor Erzsike, Sáfrány nővérek, Soós Juliska, Juhász Erzsike, Erber Irma, Bück Berta, Marton Izabella, Szepesi Juliska, Furman Etelka, Jakabfy Jolán, Csáthy Mariska, Csáthy Emma.

Nyilatkozat egy oroszán ellen.

Egyik kolozsvári lapban olvassuk a következő nyilttéri nyilatkozatot:

A n. é. közönséghez!

Szives tudomásukra kell, hogy hozzam, miszerint ma folyó évi június 1-én az itt levő állatsereglet oroszán ketreczébe nem én fogok kalabriászt játszani, hanem Frenkel Mihály, nevem csak tévedésből került a szinlapokra.

Tisztelettel

Steinfeld Izidor.

Mint értesülünk, Steinfeldet az készítette erre a nyilatkozatra, hogy az oroszán — nézete szerint — nem tud olyan jól kalabriászozni, hogy érdemes volna vele leülni a ketreczbe játszani.

Német asszonyok a politikában.

Három német asszony, Augspurg Anita, Cauet Mina és Heymann Lidi Gustava levelet irtak a porosz hadügyminiszterhez, amelyben éles szavakkal kelnek ki a német katonák kínai kegyetlenkedései ellen. Irásuknak egyik passzusa a következő:

„Ha nem akarják, hogy azok a német asszonyok, akik közügyekben a gondolathiány és a kritikátlanág színvonalán fölül állanak, minden hazatérő kínai harcokban az elkövetett hallatlan kegyetlenségek részeseit lássák, ha távol akarják tartani tőlük a föltevést, ha a német nemzettesttől legfőbb vezetői oly elemek visszafogadását követelik, akiket idehaza fegyházbüntetéssel sújtának: sürgősen szükséges, hogy katonai igazságszolgáltatásunk foglalkozzék a beérkezett jelentésekkel, s a beható vizsgálat alapján vagy állítsák helyre a katonáink magatartása iránt a legszélesebb néprétegekben megrendült bizalmat, vagy pedig sújtsák szigorú büntetéssel „a kegyetlenségek elkövetőit.“

A német sajtó nagyon vegyes érzésekkel kommentálja ezt a nyilt levelet, a legtöbb lap határozottan elítéli. Nagy szerénytelenség a hölgyek részéről, írja a Deutsche Tageszeitung, ha azt hiszik, hogy a kegyetlenségek megtorlására, ha csakugyan elkövetődtek, az ő figyelemztetésükre lett volna szükség. Ha az ilyen hölgyi levélke az „öreg Fritz“ czimére érkezik, bizonyára azt felelte volna, hogy a tisztelt hölgyek sziveskedjenek orrocskáikat a főzöfazékba dugni, de nem a politikába; weil sie das nichts angehe, mert semmi közük hozzá.

Közérdekű hirdetés.

Beküldetett: Debreczen szab. kir. város házipénztára által kezelt utalap pénztárnak 1899 és 1900 évekről szerkesztett zárszámadásai az 1890 évi I. t. cz. 28 §-a értelmében a polgármesteri irodában 15 napi közzszemlére kitétetvén: erről a város közönségét azon hozzáadással értesitem, hogy a zárszámadási munkálatok ugyanotán megtekinthetők, s az ellen netaláni észrevételek vagy felebbeszések a jelzett határidő alatt beadhatók. Debreczen 1901 május 15. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester.

Harmadik főszolgabírói járás a megyében.

Hajdúvármegyében ezideig két főszolgabírói járás volt és pedig a b.-ujvárosi Debreczen székhelylyel és a nádudvari Nádudvar székhelylyel. A vármegye lakosai állandó panaszszal éltek a rendszertelen beosztás miatt, annál is inkább, mert a főszolgabíró-ságokhoz tartozó községek a járás székhelyétől nagy távolságra vannak s ez minden tekintetben kellemetlen. A vármegye közigazgatási bizottsága méltányolta a vármegye lakosainak ebbeli panaszát s már évek előtt felterjesztést tett a belügyminiszterhez egy harmadik főszolgabírói állás felállítására iránt. A miniszter nem találta szükségesnek a harmadik járás felállítását s így elmaradt. Azóta több ízben kérelmezte a közigazgatási bizottság a járás felállítását, de mindég eredménytelenül. Legutóbb ismét felterjesztést tett eziránt a bizottság. Kifejtette, hogy föltétlen szükség van a harmadik főszolgabírói járásra. A belügyminiszter, mint teljesen illetékes helyről értesülünk, ezuttal nem tért ki a kérelem elől és elrendelte a harmadik főszolgabírói járás felállítását. Az új főszolgabírói járás székhelye H.-Böszörmény városa lesz. Dégenfeld begler bég bimbasiai így szaporodnak. Csak az a fájdalom, hogy még a választások előtt nyélbe nem üthetik az új bimbasiai állást.

Pályázat a debreczeni színházra.

Minden város igyekszik színháza kiadására vonatkozó pályázatát jóelőre meghirdetni, hogy jó direktort kapjon. Különösen Debreczenben jogos az, hogy mielőbb kiírják a pályázatot. A színházi bizottság albizottsága Oláh Károly tanácsnok elnöklésével tegnap foglalkozott a kérdéssel. A szerződés egynemely pontját dolgozták át, hogy a pályázatot ennek értelmében hirdethessék meg. Az albizottságnak a módosításra vonatkozó javaslata még e hó közepéig a színházi bizottság elé kerül, úgy hogy a tanács már június vége felé kiírhatja a pályázatot a debreczeni színházra. A döntés még szeptemberben meglesz, akkor már tudni fogjuk ki lesz három évig a debreczeni színház igazgatója.

Évzáró vizsgálatok a zenedében.

A Debreczeni zenedében az 1900—901-iki tanévet berekesztő közvizsgálatokat a következő sorrendben tartják meg: Június hó 12-én, szerdán déltől 4 és fél órától kezdve vizsgáznak: a zeneelmélet tanfolyamának, valamint a zongoratanfolyamának, valamint a zongoratanfolyam I. osztályának növendékei. Június hó 13-án, csütörtökön déltől 4 és fél órától kezdve: a zenetörténeti tanfolyamnak, valamint az alaktan és összhangzattannak növendékei. Június hó 14-én, pénteken déltől 4 és fél órától kezdve: a zongoratanfolyam előkészítő tanfolyama II. és közép-tanfolyama I. II. osztályának növendékei. Június hó 15-én, szombaton déltől 5 órától kezdve: a gordonkatanzak és (a Főredi Samu tanár) hegedűtanfolyam növendékei valamint a fuvóhangszer tanfolyam növendékei. Június hó 16-án, vasárnap délelőtt 10 órától kezdve: az énektanfolyam és a szóvalati

tanfolyam növendékei. — Június hó 16-án, déltől 4 órától 6 óráig: a hegedűtanfolyam növendékei. — Június hó 17-én, hétfőn déltől 4¹/₂ órától kezdve: a zongoratanfolyam középtanfolyama III—VI. osztályának s kiművelési tanfolyamának növendékei. Jutalomdíjkiosztás.

Az egyetemi hangverseny elhalasztása.

Az egyetemi hangversenyt rendező bizottság ma d. e. gyűlést tartott az okból, hogy Fedák Sári tegnapi táviratában arra kérte a rendezőbizottságot, hogy a hangversenyt halassza június második felére. A mai gyűlés kimondotta, felkéri Fedákot, június 15 és 20-ika között határozottan jelölje ki a két napot, amelyiken jöhet, mert csak ez esetben tarthatják meg a hangversenyt. Június 20-ától a közönség nagy része már itt is hagyja a várost s a nagy hőség miatt sem lehetne a hangversenyt megtartani. Most tehát, Fedák Zsazsa válaszára, lesz e hangverseny az egyetem javára, vagy nem.

Leccapott a villám.

Tegnap, hétfőn déltől hirtelen zivatar kerekedett. Csakhamar megeredtek az ég csatornái s az eső sűrű cseppekben hullott. Itt bent a városban alig volt eső, a külterületeken azonban áldás volt az eső, mely menydörgéssel, villámlással köszöntött reánk. A villám közel a városhoz két helyen is leccapott. A varga kertben Reichmann Ármin kettjében egy óriási vastagságu diófába csapott s a fát — szétrombolta s a pajta ablakát zuzta szét, később a vénkertben Hódy Bélánál csapott le s ott is egy fát rombolt szét. A kertekben, hol a villám leccapott, senki sem tartózkodott.

Bunkó Vincze

hirneves szatmári cigányzenész az „Elite“ kávéházban még csak ma kedden és holnap szerdán tart hangversenyt classikus programmal. A jó zenekedvelőknek figyelmebe ajánljuk ez élvezetes estétet.

Értesítést.

Debreczen sz. kir. város számvevősége tisztelettel tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy f. hó 5. és 6-dik napjain — szerdán és csütörtökön — a hivatali helyek tisztogatása és surlása folytán, hivatalos órák nem tartatnak.

Pöstyén

európa-hírű kénes iszapfürdőit a t. közönség különös figyelmébe ajánljuk. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb kóros esetekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Pöstyén fürdő javallva van: csusz, kőszvény, ischia, csonttörések stb. eseteinél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legtökéletesebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar, vill. világi-

tás, penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 1/2 óra alatt. Prospectust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

T Á V I R A T O K.

A képviselőház megsértése.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, június 4.

A képviselőház megsértéseért a budapesti kir. főügyészség sajtópert indított a szegedi „Közvélemény“ cz. és a Népszava cz. lap ellen. A budapesti esküdtbíróóság ma kezdte meg az egyik, a Népszava cz. lap ellen indított sajtóper tárgyalását, A vádlottat, ki az inkriminált közleményt írta, dr. Goldner Adolf vádlottat Vázsonyi Vilmos dr. védi. — A tárgyalás elején Vázsonyi dr. kijelentette, hogy felének dr. Goldnernek ama állítását, hogy a jelenlegi parlamentet szennyvesztegetésekkel hozták egybe, beakarja bizonyítani, evégből kéri tanuként megidézni s kihallgatni Kossuth Ferenczet, Justh Gyulát, Rakovszky Istvánt, Ugron Gábor képviselőket s a korrupcióra vonatkozó sorok ügyében pedig Roncz Gida kihallgatását kéri. A tárgyalás nagy érdeklődés mellett tart.

A kapitány gyilkosai.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, június 4.

A katonai brutalitások Németországban is elég gyakoriak, csak hogy ott a katonai biráskodás más mint itt nálunk. Emlékezhetünk még a Diószegi őrmester esetére, ki a Przmysilben állomásozó magyar huszárokkal a legkegyetlenebbül bánt. A huszárok végre megsokalva a kinzást, a kegyetlen embert megölték. A szegény fiukat ezért a katonai bíróság 15—20 évi súlyos börtönre ítélte.

Németországban hasonló eset történt. Gnumdenben egy Krozik nevű kapitány Diószegi őrmesteréhez hasonló kegyetlenséggel bánt a katonáival. A szegény katonák, hogy megszabaduljanak a vérszomjas embertől, elhatározták, hogy megölik. Három katona vállalkozott is erre s a kapitányt meggyilkolták. A katonai bíróság ma hozta meg ítéletét a gyilkosok felett s mind a három katonát f e l m e n t e t t e. A felmentett katonákat azonnal szabadlábra helyezték.

A helyzet Pretoriában.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, július 4.

Montreálból érkezett budapesti jelentés szerint: A helyzet Pretoriában legkevésbé sem javult, sőt komolyabbá vált. Bár bent a városban elég jó a biztonsági állapot, de a környéké annál

veszedelmesebb. Folyton arról beszélnek, hogy a háboru befejezése küszöbön van, de ezt már annyiszor mondták, hogy senki se hiszi el. — A háboru még valószínűleg sokáig fog tartani, bár egyre-másra érkeznek a városba a bur foglyok, a kik azonban nem Botha, Devett vagy Delarey csapataiból valók, hanem békesfármerek, a kiket a háboru tönkretett és a kik szánalmas külsejük. Nem kevésbé szánalmas külsejük azonban az angol katonák. Alig lehet ráismerni a friss vidám legényekre, a kik a mult esztendőben jöttek a harctérre. Mindnyájan már alig várják azt a megváltó percet, amikor szolgálatak lejár, hogy hazájukba visszatérjenek. Az ökrök, lovak, szamarak még egyre elhullanak és bár folyton érkeznek új szállítmányok még Canadából is, még sem képesek a hiányt pótolni. Így festi az angol-bur háboru harctérének viszonyait egyik angol forrás.

A debreczeni kollégiumi diákok az országos tornaversenyen.

Irtá: Székely Árpád.

II.

Hét óra felé reggelizni mentünk a Kerepesi uton eső Orient kávéházba, ahol a divánokra és székekre letelepedve a legnagyobb kényelemmel olvastuk a lapokat és szüresöltük a meleg habos kávét. Innen négyes sorokban a Csömöri uti versenypályára gyalogoltunk, hová 1/28 órára minden intézet eljött. Mindegyik csapat megkereste a maga helyét s azon elhelyezkedve várták a főpróba kezdetét. Egy magas emelvényen tőlünk, mi a II. oszlop élén állottunk, jömeszszire állott a verseny főrendezője dr. Ottó József ur és óriási túlkök, szócsövek, hangok és gesztikulálások segítségével igyekezett a parancsokat osztogatni. Ez azonban nem igen sikerült. Két tanulót is felállítottak az emelvényre, hogy azok mutassák be a gyakorlatokat. Még ez sem ért semmit. Olyan hábeli zavar volt ott, hogy a verseny szerencsés kimenetelét előre is kétségbe vonták egyesek. Végre is minden oszlopvezető tornatanár külön-külön legyakorolta a szabadgyakorlatokat s úgy 11 óra felé már ment úgy a hogy. Az énekekkel a Hymnussal és a Szózáttal is temérdek baj volt, mert néhol sebesebben, másutt lassabban énekelték. A folytonos gyakorlatozás közben, melynek bágyasztó hatását még a perzselő nap is fokozta, annyira kimerültünk, hogy, különösen a hátulja, egyszerűen leült. Hiába szaladgáltak a rendezők, hiába túlkölték, hogy, Vigyázz! Igazodj! Fedezz! stb. már nem tudták rendbeszedni azt a 4000 éhes, szomjas és fáradt diákot. Hazamentünk, megebédeltünk és egy keveset pihenve 1/22-kor má indulunk a Hunyady-térre. Innen a katonabanda Rákóczyja és a sorfalat álló nézőközönség éljenei mellett indultunk ki a versenytérre.

Legelől ment Arad, s utánna abc rendben a többi gymnasium, majd a reáliskolák, tanítóképezdek, kereskedelmi és polgári iskolák. Az Andrássy utra kiérve óriási tömeg közt haladtunk. A palotákön zászlók lengtek, a szőnyegekkel díszített ablakokból pedig szebbnél szebb leányok inte-

gettek. Majd a Stefánia-uton mentünk végig s az óriási hőségtől eltikkadva értünk a versenytérre. Ante portas is várakoztunk vagy félórát, mert a miniszter még nem érkezett meg, mire megkezdődött a felvonulás. Olyanoktól hallottuk, akik a tribünökön ültek, hogy elragadóbb látványt el sem lehet képzelni, mint a milyen a 87 intézet festői és déleceg csapatainak a felvonulása volt. Számátalan fényképész örökölt meg bennünket, de a páholyok előkelő, jórészt a felső tizezrek körébe tartozó közönsége is nagyon sok felvételt tett. Különösen a mi zászlótartónkat kapták le igen sokan, mert hozzá fogható termet nem volt az egész versenyen. A 3/4 óráig tartó felvonulás után a Hymnuszt énekeltük el még pedig a lehető legszebben. Az igaz, hogy az ég zenegése kísérette énekünket.

Vtapsvihar már a vihar zugásában veszett bele. Olyan takaros záporosó kerekedett, hogy a Hortobágyra is beillett volna. Egy pár pillanat alatt bőrig ázott valamennyi tornász, de azért csináltuk a szabadgyakorlatokat tovább, még pedig oly nagy pontossággal, hogy a tribünökről minden mozdulat után a csodálat és elragadtatás zugása harsant fel.

A különféle szabadgyakorlatok és szertornagyakorlatok után következett a 10-esek versenye. Zuhogó, majd csepergő esőben küzdöttek a zászlóért ez intézetek. A kurtára vágott pázsiton ugy esuszált az ember akár a jégén, a porondon pedig akkora víztócsák diszlettek, hogy aki beleugrott beleragadt cipőstül együtt. Ily körülmények között természetes, hogy a vidéki ifjak nagy előnyben voltak, mert míg a pestiek egészen megzavarodtak hideg zuhanytól, addig a falusi fiuk rá sem hederítettek, hanem csinálták a maguk dolgát. Annyi tény, hogy Szabadka főleg ezen zápornak köszönheti győzelmét. A talaj sikos volt, a sulydobó golyó minduntalan kicsuszott a markokból, mindenki elkedvetlenedett. A mieink az eső miatt kerek 15 méterrel dobtak kevesebbet a versenyen mint itthon. Alig végződtek el az összetett versenyek, kisütött a nap s az égen gyönyörű szivárvány látszott. A futás versenyek már szép, verőfényes időben történtek, de a pálya még mindig esuszós volt.

A pesti fiuk aztán úgy fogtak ki a gyepen, hogy szeges cipőket húztak fel s abba futottak. De nemcsak a pálya volt rossz hanem a versenyzők is nagyon kíméletlenek voltak. Szánszándékkal ugy felbuktattak néhányat, — hogy a mentőknek is dolgot adtak. — Így történt azután — hogy jó futóink közül egyedül Fehér István (az összes lapokban Tehet István néven szerepel) V. oszt. jött be fényes győzelemmel elsőnek. Második helyre a VI ik osztályból harmadik helyre a VIII-ik osztályból futottak be. A futások után sorakoztunk, elénekeltük a Szózatot, és hazamentünk.

Este a vendéglőben már megtudtuk, hogy Szabadka vitte el a zászlót. A hirtelen lecsapó villám sem idézhetne nagyobb zűrzavart, mint a váratlan hír. Hát mikor megtudtuk, hogy 3 egységgel vitték el előlünk a zászlót, akkor volt nemulass a 10 es csapatnak. Csak egy kicsit kellett volna igyekezni és miénk volna a zászló. 99 és 102 számokat érdemes lenne megtenni a lutriba, ha még meg volna ez az intézmény, mert mindegyikünk e két számot forgatta eszében egész éjszaka. De ezért meg voltunk elégedve úgy ahogy az eredményvel, mert hiszen 85 intézet csapatát hattuk a hátunk megett becsületes uton. Azért emeljük ki a becsületes utat, mert sok intézetről, de leginkább a szabadkairól oly hírek keringeek melyeket jobb nem is reprodukálni.

CSARNOK.

A kurta nemesek földjén.

(Regény.)

A „Debreczen“ számára irta:

Ifjabb Móríc Pál.

(16.)

Sőt a mezősiék a bárótól is tanultak egy bolondos német nótát. A többi tisztek zümmögve kísérték ezt a nótát. Majd a mezősi urak is. Különösen Móni Döme ejtette ki észbontóan a német szavakat. Ebben a nótában bizonyos Bodó lovag szerepelt. Ez a lovag ur még az ősei várkastélyában lakozott Nagy kupából italozott mindig. Nem bort, nem sört, hanem kősönséges komisz pálinkát. És a nótának mindig az volt a vége: „Hui dralla!“ Bodó lovag szégyeld magadat!“

A késő éjszakába nyult be az ebéd. És minek utána Dénes kapitány után Urházy polgármester is eltávozott, a fiatal urak még melegebben czimboráskodtak össze. Különösen Besgyány Tóninak tetszett mód felett a Bredow kadét sárga selyemzsinóros attilája.

— Te . . . Te! A hegyes orru alkaptány és katonai szállásbiztos nagyokat csuklott. Te, kadét! Neked adom a hugomat feleségül . . . Szép leány.

— De mindjárt! A részeg kadét tántorogva állott fel a székről. Induljunk! . . .

Barcza főhadnagy csak nehezen tartóztatta őket. Mert Besgyány is hajlandóságot érezett a menéshez. Csak akkor csilapultak, mikor a főhadnagy határozottan reájuk szólott:

— Különben is a kadétnak még nem szabad házasodni! Üljetek le! Ebben megnyugodott a két fiatal ember. Bredow kadét a Besgyány Tóni nyakát körülölelte. Elaludt.

Conte Debaldi a czigányprimást gyötörte. Azt magyarázta, miként is hangzik az a Rebeka nóta . . .

Barcza főhadnagy késő éjszaka vetődött haza. Vendégeket is hitt magával. Nosztizt bárót és néhány mezősi fiatal birtokos urat. Teára hivta el a vendégséget.

A szép asszonykánál még világított a lámpa. A lámpafény lesugárzott az alsóudvarházig . . . Messziről zenészó zendült. Bizonyosan Debaldi hadnagy, a részeg kadét és Besgyány Tóni szerenadoztak a szent zsidó, a Frühling ur háza tájékán. Ezt a nótát huzatták a kövér barna zsidó leánynak:

Egész világ csodálja,

Rebeka, Rébike a neve . . .

A csöndes magyar városban messzire hangzott a rikoltós klarinét. A kutyák mérgesen ugatták e szokatlan éjszakai hangot.

IX.

Barcza főhadnagy sok tekintetben kivált a huszártisztek közül. Barcza, a bárczai Barcza családból, nem az a kardját hetvenkedve csörtetőlócsiszár volt. Mert Barcza főhadnagy nem olyan nemes paripa módjára „betört“ katoná anyag volt. Ezek a morva-fehértemplomi lovastiszt képző iskolai falai közül kerülnek ki. Az aranycsillagos instruktorok a magyar nemes családok tüzes fiait itt oltogatják be az ármádia hagyományos erkölcsiével. A nyiri, borsodi kuriak nemes urfiái-

ből itt formálódnak azok a léleknélküli oszt-rák-magyar junkerek . . .

Barcza főhadnagy, miután az iskoláit elvégezte, miután, mint önkéntes, kitűnő sikerrel vizsgázott a tiszti vizsgán, ekkor lépett a hadsereg szolgálatába. Romantikus érzésein kívül csábítóan hatott reá szép atyjának, a híres Barcza huszár őrnagynak az élettörténete is. A nagy Napoleon korabeli krónikások gyakran említik a vakmerő huszárt, de természetesen a családi körben még elevenebben él a daliás alakja. Barcza, már mint diák, sokszor elnézegette szép atyjának azt a nagy olajképét, melyet valami bécsi festő még a század első negyedében festett. Sokszor megbámulta a sűrű, aranyszínűs kurta dolmányt, meg a félvállra vetett nehéz mentét. És gyönyörködött a széles, gazdag aransujtásokban, melyek dohánylevél alakjában borították be a feszes huszár nadrág felső részét. Az a század eleji huszárcsákó maga egy látványosság volt. Egész beárnyékolta a tömött, lombos forgótoll. Simonyi őbesternek volt a kedves pajtása Barcza major. Ez a kemény, csontos arcú, hetykén pödrött bajszu huszár igazi típusa volt annak a régi huszárhadnak, melynek páratlan vitézségét maga nagy Napoleon császár is mindig tisztelettel ismerte el.

Barcza főhadnagy ezen ösátyjának számos jó tulajdonságát örökölte. Az egész ezredben ritkította párját, mint lovastiszt. Átaljában véve a kedvencz tiszték közé tartozott. Még Zsbozsenszky főhadnagy, a gonosz nyelvű adjutáns, sem pedzett róla mást, mint — poétás . . . Álnév alatt verseket küldöz a pesti szerkesztőségekbe, de hogy a verseit a szerkesztői üzenetekben mindig kivégzik.

Pedig hát a lovag alaptalanul gyanusított Barczát a versfirkálással. A nagy gyakorlat alkalmával együtt szállásolták el a két urategy cseréptetős, falusi udvarházba. Barcza ez alkalommal irt verset a házi kisasszony emlékkönyvébe. Igaz ugyan, hogy a verset Petőfitől idézte és az emlékkönyves kisasszonyka egész kurtaruhás kisasszony volt, mindamelllett Zsbozsenszky csufolta: poétás. Poéta? . . . Ugy lehet, a kedélyét illetőleg illet is reá a poétás név. Merengő, álmodozó volt gyakorta. Átalában véve az új Magyarországon, a fiatal magyarság között kevés a komoly tettek embere. Ritka, kinek a szívében fellobban az ősök szilaj, de férfias tettvágya. Ma mindenki csak kesereg a hanyatláson. Keseregnek. És mindenik buta lemondással, beteg megadással hódol a végzetnek. Nem ilyen lelkű férfiak voltak azok, a kik ezer esztendőn keresztül pajzsukkal, karukkal fentartották a magyarságot, Magyarországot . . .

Majd Barcza főhadnagy udvarolt a felső udvarházban is. Ormóst nem találta otthon. Künn agarászott a pusztán. Kata, noha kissé gyöngékedett, fogadta a főhadnagyot. Idegesen babrálta a zsölye lágy selyem rojtjait. Beteges, érzélgős szivecskéje épp úgy dobogott, mint mikor a szepesi diák majálison Ferdinánd jogászszal tánczolta azt a hevítő keringőt . . . Arcza is lángolt. Érezte, hogy a főhadnagy mily édes tekintettel nézi. Azért félve tekintgetett reá. Barcza mindjobban elebhevült a beszédbe. Ah! A bányakapit á-

nyéknál beszéltek ily kedvesen, kellemesen az urak. Ormós soha sem beszélt így ő vele. A fiatal asszony mélézva hallgatta a főhadnagy szavát.

(Folyt köv.)

A közönség köréből.

— Levél a főkapitányhoz. —

A következő panaszos levelet vettük és a panaszos bajnak az orvoslását ajánljuk is a főkapitány figyelmébe.

Tek. Szerkesztő Ur!

Legyen szives becses lapjában a „közönség köréből” című rovatban helyet adni ezen közérdekű felszólalásnak:

A Tek. Rendőr Főkapitány ur figyelmébe ajánlva.

Bizalommal fordulunk a Tek. Főkapitány urhoz, mint rendőrségünk fejéhez azért, hogy azon botrányos állapotot, a mely a veres-utczai nyilvános házak miatt itt uralkodik, megszüntetni sziveskedjék, mert az mégis türhetetlen a mi itt történik. Nincs és nem is lehet az itt lakóknak éjszaka pihenése; mert az a folytonos zaj és ordítás, a mely folyton emlékeztet bennünket Barnumék vad csordáira, de még ezek türhetőbbek volnának, mert nem kergetnék az ember arczaba a vért és nem ejtenének ki mindenféle itt fel nem is sorolható legtragább piszkos kifejezéseket. A mit itt estétől reggelig látni és hallani lehet: az leirhatatlan. Már este kinyitott ablakon keresztül a legválogatottabb dalokban adnak kifejezést a bent levő hölgyek érzelmeiknek és rá szinte nyitott ablaknál a zongora mester teljes erővel veri a zongorát sokszor egész reggelig, de melyhez még több más épületes dolog is járul.

Szivesen adnánk módot a Tek. Főkapitány urnak, hogy személyesen győződjön meg az itt történetekről, szóval itt pihenésről szó sem lehet, tekintve az utcza keskeny voltát, nekünk az ilyen vendéggyűjtés sehogyssem tetszik. Tekintettel pedig arra, hogy mi is Debreczen városa adó fizető polgárai vagyunk, mint azon boldogok, a kiket napi foglalatosságuk után pihenni is engednek, a kik még hozzá oly szerencsések, hogy kiadó lakásukba álandó bérlőt is tudnak tartani, ezek előre bocsátása után fölkérjük a Tek. Főkapitány urat, mint a kit ösmerünk, hogy városa polgárainak hátskörébe eső ügyeit szívében viseli, hogy ezen a már tovább nem türhető állapoton legjobb belátása szerint intézkedni sziveskedjék, hogy mi is pihenhessünk és ne keljen vattával füleinket bedugni, ha aludni akarunk.

Kelt Debreczen, 1901. Jun. 3.

Több veres-utczai lakos és háztulajdonos.

Ajánlok

valódi legfinomabb, enyhe

Kornyarévai alpesi sajtot

a kornyarévai magas hegyek közt felállított, az államtól segélyezett, sajt gyáramból. 5 kilogramonként bérmentve minden postai állomásra 6 koronáért. Nagyobb vételnél aránylag olcsóbb. Ezen sajt enyhesség, jó íz és tartósság tekintetében felülmúlja a hirneves puha sajt fajokat és mint asztali sajt legmelegebben ajánlható.

Schwab Károly

Karánsebes.

Nyilttér.

A minden téren mutatkozó gazdasági pangásra való tekintettel a

mohai
ÁGNES

forrás

kutkezelősége elhatározta, hogy ásványvizét, mely a **fertőző betegségek esetén egész Moha vidékét megvédelmezte** a járványok ellen s mely a **gyomor, bél, vese, tüdő** és **légszóbajos** embereknek nélkülözhetlen itala s mely **angolkóros gyermekeknek kitűnő gyógyszere**, háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél** sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** még a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, vagy

ÉDESKUTY L. Budapest

cs. és kir. udvari szállító
szivesen küld.

== Ásványviz nagykereskedő. ==

☞ Kapható mindenütt. ☜

Hirdetés.

ad. 47—1901. Á.

A debr. ev. ref. egyház által segélyezett árvák és szegény gyermekek ruha és lábbeli szükségletének biztosítására pályázatot hirdetünk.

Szükséges ez évben 270-től 300-ig terjedőleg minden fiúnak egy pár csizma és egy téli öltözet [egy nadrág, egy mellény, egy kabát, egy kalap], minden leánynak egy pár csizma és egy téli öltözet [egy szoknya, egy derék, egy felső ujjas és egy fejkendő], a gyermekek számának fele fiu, fele leány.

Az ajánlatok az összes szükségletre, vagy a lábbeli és ruhaszükségletre külön külön is beadhatók a **f. é. jun. hó 12-ik napjának délutáni 5 órájáig** az ev. ref. egyház iktató hivatalába, hol az iktató térítvényt ad. Csakis zárt ajánlatok fogadtnak el s csak akkor, ha azokhoz minden öltözetdarabból egy-egy kész minta mellékeltek.

Az ajánlatok elfogadását illetőleg a szabad elhatározás jogát fentartjuk, az elfogadottnak kijelentett ajánlat benyújtójával a szerződést az egyházi ügyvéd köti meg, a többi ajánlatokat mellékleteikkel együtt visszaadjuk.

Az összes szükséglet szállítására végső határidő **f. évi szept. 20.**

Debreczen, 1901. jun. 3 án.

A debreczeni ev. ref. egyház árva felszerelő küldöttsége nevében

Jeney

jegyző.

Benedek János

elnök.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

5139—1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék, mint tkv hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Szathmáry Gergely végrehajthatónak özv. Szilágyi Józsefné Varga Mária elleni végrehajtás ügyében a debreczeni kir. tvszék a debreczeni kir. jbiróság területén levő debreczeni 8071 sz. tjkvben A + 4064/c. hrsz foglalt ingatlanra az 1881. évi LX. tc. 156 §-a értelmében egészben és pedig a c. 9. sz. a. özv. Szilágyi Józsefné Varga Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jogra való tekintet nélkül 2005 kor. 92 fillérben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül **1901. június hó 5-ik napjának délutáni 3 órája** e kir. tvszék árverési termébe i kitűzetett.

Kikiáltási ár 2005 kor. 92 fillér, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alul is el fog adatni. Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és szab. kir. Debreczen város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. tvszék mint elekkönyvi hatóságnál 1901. apr. 27.

Harsányi

tszéki bíró.

Thurzó füred

háziilag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.**Hidegvizgyógyfürdő.**

Szepesmegye déli részén fekszik 572 méter a tenger színe fölött, pompás nagyterjedelmű és fenyveserdő közepette. — Kötűnő forrásvíz. Állandó fürdőorvos. **dr. Szemere Béla.**

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasuti állomás: **Gölnitzbánya-Thurzófüred.** Posta- és távirat-állomás. — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Menesdorfer Károly Gölnitzbánya (Szepesm)**Dr. J. G. POPP-féle****ANATHERIN**

cs és kir. udvari fogorvos **Bécs**, 13/6. Csak akkor valódi, ha a kék címkén francia arany nyomásban czégen látható.

természetes szájvíz, dráma gyökerekből és növény gyantákból, meglepően kedvező hatása van mindenf le fogfájdalmak ellen, a fogak és sdájüreg épségére, mert ez nem vegyileg, savakkal készített szájvíz mint a legtöbb, melyeket 2. mostanában ajánlanak. Ára írt 1.40. l.— 0.50.

Kapba ó Debreczenben **Tóth Béla** é **Mihalovits István** gyógyszerárában, továbbá a legtöbb gyógyszerárban és illatszertárakban.

Egyedül a henger alakú **Anatherin** fogcserm a leghatásosabb, legolcsóbb, legártalmatlanabb és sokáig tartó.

Birtokom bérbeadása folytán

a feleslegessé vált következő állatállományt csoportonként, vagy egészében a legrövidebb idő alatt szabad kézből eladom:

- 20 db. magyar fajta borjas tehén.
- 16 „ különböző koru magyar fajta üsző.
- 14 „ „ „ „ tinó.
- 1 „ 3 éves magyar fajta bika.
- 1 „ 3 „ simmentháli fajta bika.
- 19 „ magyar „ keresztezésű, különböző koru üsző.
- 21 „ magyar simmentháli keresztezésű, különböző koru tinó.
- 2 „ 3 éves herélt csikó.
- 4 „ 3 éves kancza csikó.
- 4 „ 2 éves herélt csikó.
- 4 „ 2 éves kancza csikó.
- 2 „ 1 éves csödör csikó.
- 4 „ 1 éves kancza csikó.
- 1000 „ különböző koru és nemű juh.

Megkereséseket és tudakozódásokat **Ludány Lajos** nagybirtokos czimére H.-Nádudvarra kérek, a hol az illető állatok megtekinthetők.

Vasuti állomás: Kaba, állandó omnibusz közlekedéssel.

ELŐPATAK**gyógyfürdőn,**

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és belzsabában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, idegbajokban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló húszám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy és fővénykő lerakódás, s húgykőképződéseknél, a méh idült tömölüléseinek, dagainál, fehér folyásban, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványvíz használataival kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványvíz fürdők, hidegvizgyógymód, massage** áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van **orvos gyógytár, távirat, posta, 600 szoba** áll a közönség rendelkezésére napi ár 1 k. 60 f.-tól feljebb, szobák árai **május 15-étől július 1-éig és augusztus 15-étől szeptember 15-ig 30 o/o-al olcsóbbak.** Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak **parkok, erdei fenyves sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, Lawn-tennis, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások**; ugyszintén egy elsőrendű **czigányzenekar.**

Vagyontalan betegek hatásági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1901. év május hó.

A fürdőigazgatóság.